

Elisabeth Jensen Haverling

Vice kårordförande HTS

PM och förslag från student- representationsarbetsgruppen 18/19

Fullmäktige VI 2018/2019

2019-05-16

Bakgrund

Studentråden är en stor del av HTS kärnverksamhet, det är där utbildningsbevakningen på institutionerna ska skötas. Studentråden har av tradition haft en hög grad av autonomi i relation till resten av kåren, där arbetssätt och valförfaranden skiftar mellan studentråd. En av VKOU:s största arbetsuppgifter är att sköta kontakten med studentråden och stötta där behov finns. Det innebär att VKOU även blir ansvarig för att starta upp studentråd som är inaktiva eller som inte fungerar, något som kräver mycket tid och energi.

I verksamhetsplanen för verksamhetsåret 2018/2019 finns flertalet formuleringar som berör studentrådets verksamhet, och därför har styrelsen tillsatt en arbetsgrupp för detta. Även fullmäktigeledamöter tillfrågades att sitta med i arbetsgruppen.

De relevanta punkterna ur verksamhetsplanen är följande:

Prioriterat:

- undersöka formerna för utbildningsbevakning, utanför studentrådets verksamhet.
- utreda studentrådets autonomnivå och former för ansvarsutkrävning, rapportering, med mera.
- formalisera nätverket för skyddsombud med avseende på form, innehåll och beslutanderätt.
- utreda formen för studerandeskyddsombud vid Språk- och litteraturcentrum.
- se över möjligheterna för att bredda formerna för studiesocialbevakning, utanför studerandeskyddsombudens verksamhet.

Visioner:

- Genomföra Speak up days, en större enkätundersökning om studenternas åsikter i utbildningsfrågor.

Problembeskrivning

Dagens system för hur studentråden arbetar gentemot resten av kårens verksamhet är problematisk ur flertalet synvinklar. Det främsta problemet är att kåren, genom att studentråden själva tillsätter sina representanter, inte har någon insyn i val av representanter till institutionsstyrelserna eller hur arbetet fortlöper under terminerna. Ytterligare ett led i detta är att förankringsarbetet, både från institutionshåll till kåren centralt och omvänt försvåras.

Det finns ett antal åligganden för studentråden i reglementet, men i och med att studenterna som väljer att engagera sig inte är valda av kåren centralt är det osäkert hur ansvarskrävning kan se ut. Detta leder också till en ohållbar situation för VKOU, som ska hjälpa och stötta åtta olika studentråd med olika förutsättningar och olika arbetssätt, utan att egentligen ha någon direkt makt att bestämma tillvägagångssätt. Det gör det också svårt för VKOU att starta upp nya studentråd, men det är en problematik som vi återkommer till mer nedan.

En av studentrådets uppgifter i dagsläget är att hantera studentärenden på institutionsnivå, något som för många studentråd kan vara både ovant och svårt. Det leder även till en rättsosäkerhet för studenter som behöver hjälp, när kåren refererar till studentråd som kan vara inaktiva eller som fungerar dåligt. Det är även svårt för VKOU att få en översikt över alla aktuella studentärenden i dagsläget.

Gällande studerandeskyddsombud gäller samma problematik som för representanter i institutionsstyrelser, att kommunikationen till kåren centralt kan vara bristande samt osäkerhet kring hur studerandeskyddsombud utses i de olika studentråden. (Mer om hur skyddsronterna såg ut och numera ser ut här)

I och med att studentråden inte alltid fungerar, utan att det varje verksamhetsår behöver startas upp ett eller flera studentråd på nytt, finns även ett behov av att utforska andra sätt att ta del av vad studenter på HT-fakulteterna tycker om sin utbildning.

Arbetsgruppen har identifierat tre huvudområden att arbeta med baserat på verksamhetsplanen och problembeskrivningen ovan. Varje område beskrivs i mer detalj nedan. Dessa är:

- studeranderepresentanter till institutionsstyrelserna
- studentrådets utformning, ansvar och uppgifter
- studerandeskyddsombud

Studeranderepresentanter i institutionsstyrelserna

Arbetsgruppen föreslår att studentrepresentanter i institutionsstyrelserna väljs av kårstyrelsen, föredragsvis efter nominering från aktuellt studentråd (om sådant finns). På så sätt kommer graden av anknytning till kåren centralt att öka samtidigt som kåren får mer kontroll över vilka som väljs. En nominering från studentråden är att föredra inför valet för att förankra valet hos studenterna ute på institutionerna, men en representant till institutionsstyrelsen bör kunna väljas utan att vara nominerad av ett studentråd, i de fall ett studentråd inte finns. Anledningen till att valet sker på delegation till styrelsen och inte i fullmäktige är att systemet behöver vara snabbt och flexibelt i de fall en studentrepresentant avsäger sig sin post samt för att inte göra redan långa fullmäktigemöten ännu längre. Eftersom att posterna i institutionsstyrelserna inte är arvoderade kan beslutet delegeras till styrelsen. Efter val i kårstyrelsen är presidiet ansvariga för att skicka studeranderepresentantens kontaktuppgifter till rätt person på rätt institution.

Genom att välja representanterna i styrelsen finns även utökade möjligheter för ansvarsutkrävning, något som i dagsläget är svårt när representanterna inte väljs av kåren, utan av studenter som är med i ett studentråd utan att för den skull ha kontakt med kåren. Representanterna ska även återkoppla till aktuellt studentråd, till presidiet och på begäran även till styrelsen. Anledningen till att återkopplingen sker till presidiet och styrelsen och inte till fullmäktige är att det är styrelsen som ansvarar för val av representanterna. Det finns dock alltid möjlighet för fullmäktige att begära information om kårens verksamhet.

För att studentrepresentanten ska driva välförankrade åsikter anser arbetsgruppen att representanten ska närvara på studentrådsmöten, om ett studentråd finns vid den aktuella institutionen. I övrigt föreslår arbetsgruppen att instifta ett nätverk för institutionsrepresentanterna, där frågor som lyfts i grundutbildningsnämnden och i fakultetsstyrelsen kan diskuteras och förankras åt flera håll i organisationen. Detta syns även i förslaget till budget för 2019/2020 då nätverket föreslås få en egen budgetpost.

Förslagen i punkter:

- Representanter för institutionsstyrelserna väljs av kårstyrelsen efter nominering från (eventuellt) aktuellt studentråd.
- Institutionsstyrelserepresentanter ska närvara på studentrådsmöten och där få förankring gällande studenternas åsikter om utbildningen på den aktuella institutionen, förutsatt att studentråd finns.

- Institutionsstyrelserepresentanter ska återkoppla till studentrådet och till presidiet, samt till styrelsen på begäran.
- Ett nätverk för institutionsstyrelserepresentanter, fakultetsstyrelserepresentanter samt grundutbildningsnämndsrepresentanter bör inrättas.

Studentrådets utformning, ansvar och uppgifter

Arbetsgruppen föreslår att val av studentrådsordföranden stadfästs i kårstyrelsen efter val i aktuellt studentråd, även detta för att öka förankringsgraden och få en tydligare delegationsordning. Eftersom att studentrådsordföranden är ansvariga för studentrådets ekonomihantering och hantering av studentärenden behövs en ordentlig delegationsordning från kåren centralt till förtroendevalda aktiva. Detta löses genom att val av studentrådsordföranden stadfästs i kårstyrelsen. Stadfästning innebär att styrelsen godkänner och legitimerar valet som studentrådet gjort. Till skillnad från val av representant till institutionsstyrelsen föreslår arbetsgruppen att studentrådsordförande måste vara vald av studentrådet för att kunna stadfästas, eftersom en ordförande förutsätter en grupp att vara ordförande för och det är upp till gruppen att välja en ordförande inom sig. En studentrådsordförande måste dock vara stadfäst av kårstyrelsen för att få verka i HTS namn och därmed bland annat få tillgång till mejladresser länkade till HTS och göra ekonomiska utlägg i HTS namn.

Arbetsgruppen har även diskuterat rättssäkerheten i hantering av studentärenden, som nämnt ovan. Förslag från arbetsgruppen är att VKOU har det övergripande ansvaret för alla studentärenden, men kan delegera ärenden till studentråden genom den av styrelsen utsedda ordföranden. Tanken är att ett ärende måste inkomma till VKOU för att räknas som ett studentärende, och därefter kan VKOU efter en inledande bedömning skicka ärendet vidare till studentråden eller annan lämplig instans (som VKOS för studiemiljörelaterade ärenden på fakultetsnivå), snarare än dagens omvända situation där VKOU ofta får studentärenden genom studentråden. Detta för att säkerställa att studenter kan känna sig trygga med hur ärendehanteringsgången ser ut och hur personuppgifter behandlas och delas inom organisationen. Detta system skulle även underlätta sett till dokumentation av ärenden.

Posterna som studentrådsordförande och representant i institutionsstyrelsen utlyses som två separata poster, men det finns inga hinder för en student att bli vald till båda posterna, precis som hur det ofta är idag. Det ska dock finnas möjlighet för en person att välja att söka endast en av posterna, då arbetsbördan riskerar att bli hög om posterna kombineras.

I flera studentråd finns det andra poster som kan behöva tillsättas, både studentrådsinterna poster (som

t.ex. sekreterare och vice ordförande) och poster på institutionsnivå (i t.ex. sektionsstyrelser, ämnesråd och som skyddsombud). Arbetsgruppen föreslår att alla dessa val i första hand förrättas internt inom studentråden, där studentrådsordförande har fått en tydlig delegation från kårstyrelsen och att valen därmed kan anses förankrade i kåren centralt. I de fall studentråd inte finns, men det ändå finns intresserade studenter kan studentrepresentantsposterna väljas genom presidiebeslut som ska redovisas för styrelsen. Anledningen till att arbetsgruppen föreslår att valen av övriga studentrepresentantposter kan förrättas genom presidiebeslut är att det riskerar att bli många poster som behöver fyllas och styrelsemötena har i dagsläget redan fulla dagordningar. Detta system skiljer sig inte så mycket ifrån hur det fungerar nu, där intresserade studenter vid institutioner som inte har ett studentråd hör av sig till presidiet. Detta system återfinns även i andra organisationer, till exempel SFS.

Alla övriga studentrepresentantposter som tillsätts av studentråden bör återrapportera till studentråden, förslagsvis på studentrådsmöten och annars skriftligen.

I och med detta försök att knyta studentråden närmare till kåren centralt bör en insats göras för att säkra studentrådets protokollföring och förankring med kåren. Förankringen sker främst genom ordförandenätverket och det föreslagna nätverket för institutionsstyrelserepresentanter. Protokollföringen bör förslagsvis ske systematiskt och på ett koherent sätt i alla studentråd, och det finns mallar att tillgå redan i dagsläget. Protokollen bör även hållas tillgängliga både digitalt och fysiskt, precis som övriga protokoll på kåren. Protokollen bör innehålla den information som delges av studentrepresentanterna närvarande på mötet.

Förslagen i punkter:

- studentrådsordföranden fastslås av kårstyrelsen efter val i aktuellt studentråd.
- alla övriga poster inom studentråd väljs inom studentråden som i nuläget.
- alla studentärenden hanteras primärt av VKOU och endast av studentråden när det delegeras till dem.
- studentrådets protokollföring måste ses över och protokollen bör finnas tillgängliga genom de system som redan finns på kåren.

Studerandeskyddsombud

Tidigare har det varit stor problematik kring hur skyddsronterna har varit upplagda, eftersom det har varit oklart vilka salar som inspekteras på vilken skyddsrund, men i och med nya Driftenhet HT och nytt

upplägg för skyddsronderna baserat på gemensamma lokaler istället för endast institutionsbaserat har problematiken minskat. I och med det nya systemet för skyddsronder krävs studentrepresentation egentligen på endast fyra av skyddsronderna (gemensamma lokaler på SOL, gemensamma lokaler på LUX, HT-biblioteken och CÖS), och problemet med studerandeskyddsombud är därför till stor del löst. Arbetsgruppen föreslår att VKOS som huvudstuderandeskyddsombud (HSSO) blir skyldig att gå på de fyra skyddsronderna för gemensamma och allmänna ytor, och att även ett av institutionernas studerandeskyddsombud (SSO) är välkomna att medverka om de vill. Detta kan med fördel vara SSO för SOL eller KOM på skyddsronden för gemensamma salar på SOL, SSO för någon av de LUX-baserade institutionerna på skyddsronden för gemensamma salar på LUX, vilken SSO som helst för HT-biblioteken samt SSO för institutionen för historia på skyddsronden för CÖS.

Skulle en situation uppstå där det finns fler SSO som vill delta på en av dessa gemensamma skyddsronder än vad som är möjligt så förrättas val av vilken SSO som ska delta i SSO-nätverket Skyddsforum, som leds av VKOS i rollen som HSSO. SSO också är inbjuden att delta på sina institutioners respektive skyddsronder, men dessa berör bara ett litet antal områden där studenter vistas och behöver därför inte vara högt prioriterat.

Gällande tillsättning av SSO föreslår arbetsgruppen att studerandeskyddsombud väljs på samma sätt som övriga poster med koppling till studentråden – i första hand genom ett studentrådsinternt val, och i andra hand (om ett studentråd inte finns) av presidiet.

Förslagen i punkter:

- att VKOS som HSSO blir skyldig att medverka under de fyra skyddsronder som är för allmänna och gemensamma ytor.
- att SSO också erbjuds att delta vid dessa, och att valet av vilken SSO som ska delta förrättas i Skyddsforum.
- att institutionernas skyddsronder blir frivilliga för SSO att delta på.

Förslag på ändringar i reglementet

Arbetsgruppen föreslår nedan ett antal ändringar i reglementet, som ligger i linje med förslagen ovan.

Under §4 Styrelsen lägga till två attsatser:

att stadfästa val av studentrådsordföranden efter val i studentråden

att välja studentrepresentanter till poster i institutionsstyrelser

Under §5 Presidiet lägga till en attsats:

att vid behov välja representanter på institutionsnivå och rapportera detta till styrelsen

Under §5.2 Vice kårordförande med utbildningsansvar lägga till en attsats:

att ansvara för hanteringen av studentärenden inkomna till kåren centralt

Under §13 Studentråd göra följande förändringar (markerade i gult och förslag på strykningar är genomstruken):

§ 13 Studentråd

Kåren är uppdelad i studentråd. Studentråden är operativa enheter med ansvar för lokal studiebevakning och för att samla studeranderepresentanter på närliggande kurser. Studentråden representerar studenterna på en institution. Vid behov kan studentråden dela upp sig i arbetsgrupper. Exempelvis grupperingar av ämnen eller geografisk uppdelning efter studieort. Varje studentråd leds av en ordförande.

Det åligger studentråden

att inom sig välja utse en ordförande och meddela kårstyrelsen detta för stadfästning.

att inom sig utse en vice ordförande.

att inom sig utse ett eller flera studerandeskyddsombud och meddela huvudstuderandeskyddsombudet detta.

att inom sig nominera en eller flera studeranderepresentanter till institutionsstyrelsen för val i kårstyrelsen.

att rapportera inkomna studentärenden till vice kårordförande med utbildningsansvar för vidare hantering.

att hantera de studentärenden vice kårordförande med utbildningsansvar delegerar till studentrådet.

att inom sig utse studeranderepresentanter till övriga beredande och beslutande organ på institutionen.

~~att hjälpa till vid administreringen av val av studeranderepresentanter i kurserna.~~

att kontinuerligt arbeta med att rekrytera studentrepresentanter och studentrådsaktiva,

att bedriva lokal utbildningsbevakning på sin institution eller inom sitt verksamhetsområde.

att representera studenterna på sin institution eller inom sitt verksamhetsområde.

Det åligger studentrådsordföranden

att sammankalla till möte.

att leda studentrådet.

att hålla god och kontinuerlig kontakt med kårens styrelse och presidium i frågor som gäller den lokala utbildningsbevakningen och studentrådets interna arbete.

att närvara vid nätverksträffar för studentrådsordföranden.

att ha kunskap om kårens styrdokument.

att på ett positivt sätt representera kåren.

Det åligger studerandeskyddsombudet

att delta arbetet inför, under och efter skyddsronder.

~~att hålla sig underrättad om arbetsmiljölagstiftningen.~~

att bevaka arbetsförhållandena i på institutionen

att delta på utbildning för studerandeskyddsombud.

att närvara vid nätverksträffar för studerandeskyddsombud.

att ha kunskap om kårens styrdokument.

att på ett positivt sätt representera kåren.

Det åligger studeranderepresentanten på institutionsnivå

att närvara på studentrådsmöten.

att representera studenterna inom sitt verksamhetsområde.

att samla in åsikter av studenterna inom sitt verksamhetsområde.

att återrapportera från möten på institutionsnivå till studentrådet och vid begäran till kårens presidium och styrelse.

att ha kunskap om kårens styrdokument.

att på ett positivt sätt representera kåren.

Det åligger institutionsstyrelserepresentanten

att närvara på studentrådsmöten.

att representera studenterna inom sitt verksamhetsområde.

att samla in åsikter av studenterna inom sitt verksamhetsområde.

att åiterrapportera från möten på institutionsnivå till studentrådet och vid begäran till kårens presidium och styrelse.

att närvara vid nätverksträffar för institutionsstyrelserepresentanter.

att ha kunskap om kårens styrdokument.

att på ett positivt sätt representera kåren.